

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

*Onderzoek naar beschermde natuurwaarden
ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling*

Locatie: Helenaveenseweg 6 en omliggende agrarische percelen Grashoek

Rapportnummer: 2025-BE-1466

In opdracht van:

Herver Projectontwikkeling
Bosschebaan 84
5384 VZ Heesch

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

Colofon

Rapportage

Brabant Eco

Rapportnummer

2025-BE-1466

Opdrachtgever

Herver Projectontwikkeling

Contactpersoon

[Redacted]
[Redacted]

Locatie

Helenaveenseweg 6
Grashoek

Auteur

[Redacted]

Collegiale controle

[Redacted]

Opleverdatum

23 juli 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
1. INLEIDING EN ONDERZOEK	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Criteria.....	4
1.4 Geldigheid onderzoek.....	4
2. PROJECTGEGEVENS.....	5
2.1 Ligging van het plangebied	5
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied	5
2.3 Voorgenomen ontwikkeling.....	7
3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN	8
3.1 Bureauonderzoek	8
3.2 Veldonderzoek	9
3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek.....	9
4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN	14
4.1 Gebiedsbescherming	14
4.2 Houtopstanden	15
4.3 Soortenbescherming	16
5. RESULTATEN EN ADVIES	25
5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden	25
5.2 Resultaten en advies beschermde soorten	25
5.3 Aanbevelingen	27
6. BRONNEN	28

SAMENVATTING

Opdrachtgever is voornemens om het plangebied Helenaveenseweg 6 en omliggende agrarische percelen te Grashoek te herontwikkelen voor een woningbouwproject. Er worden 45 woningen gerealiseerd.

Bij deze werkzaamheden is de opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.

Omdat overtreding van de Omgevingswet in het kader van ecologie op voorhand niet uitgesloten kan worden is aan Brabant Eco de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een ecologische quickscan in het plangebied in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

Dit voorliggend rapport geeft een beschrijving van het plangebied en het uitgevoerde onderzoek. Daarnaast geeft dit rapport inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van de natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden als gevolg van het project. Het rapport kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

Op basis van uitgevoerd onderzoek zijn geen effecten met werkzaamheden te verwachten die van negatieve invloed zijn op de mogelijk aanwezige beschermde soorten en hun functioneel leefgebied, mits lichtverstoring van omliggende bebouwing, akkers en vliegroutes wordt voorkomen en buiten het broedseizoen van vogels wordt gewerkt. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is dient een broedvogelinspectie te worden uitgevoerd.

Van de te slopen bebouwing is de dakbedekking reeds verwijderd waardoor ze geen geschikte schuilplaatsen meer bieden voor beschermde diersoorten. Verder zijn er geen waarnemingen gedaan van sporen die duiden op de aanwezigheid van beschermde diersoorten. Er worden geen bomen gekapt. In de directe omgeving blijft voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar.

Natuurgebieden worden niet aangetast door de ontwikkeling in het plangebied. De eventuele stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden dient aangetoond of uitgesloten te worden met een AERIUS-berekening.

Nader onderzoek of een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie is dan ook niet nodig.

De zorgplicht is altijd van toepassing.

Natuurinclusief bouwen wordt aanbevolen.

Brabant Eco

Juli 2025

In dit hoofdstuk staan de aanleiding en doelstelling van deze ecologische quickscan beschreven. Ook staan de criteria en de geldigheid van dit onderzoek vermeld.

Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving. Zie bijlage 2.

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever Herver Projectontwikkeling is het voornemen om in het plangebied Helenaveenseweg 6 met omliggende agrarische percelen te Grashoek 45 woningen te realiseren.

Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.

In opdracht heeft Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor het plangebied en directe omgeving in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit verkennend onderzoek is om vast te stellen of de geplande ontwikkeling mogelijk effect heeft op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden. Ingeschat wordt of er binnen het invloedsgebied van de voorgenomen ingreep mogelijk planten- en diersoorten aanwezig zijn, die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloeden kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

De centrale vraag luidt: Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de natuurwetgeving en dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden voordat met de uitvoering gestart kan worden?

Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Omgevingswet, wordt bepaald naar welke soorten en functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden noodzakelijk is.

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door ecologisch deskundigen. Een ecologisch deskundige heeft aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitats en soorten.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Brabant Eco verklaart hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.

1.4 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waarvoor dit niet geldt, moeten de gegevens recenter zijn.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en de kenmerken van het invloedsgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ontwikkelingen en het toekomstige gebruik beschreven.

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Helenaveenseweg/Roomweg, ten noorden van de kern van Grashoek. Grashoek is een dorp behorende tot de gemeente Peel en Maas in de provincie Limburg. Ten westen van het dorp liggen de natuurgebieden de Scherliet en Het Kwakvors. De ligging van het plangebied in de bredere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1: Ligging plangebied (rode pin) in de bredere omgeving. Bron: Google Earth.

2.2 Omschrijving van het invloedsgebied

Het plangebied bestaat grotendeels uit akkerland, welke wordt doorkruist door enkele greppels. Op het zuidelijke deel is een klein gedeelte van het perceel in gebruik als (moes)tuin en er bevindt zich een schuur/voormalige melkstal. Ten oosten en zuiden van de schuur is het terrein voorzien van een puinhoudende halfverharding. Deze puinhoudende halfverharding is tevens aanwezig ter plaatse van het pad dat van de schuur naar de Roomweg loopt. Het invloedsgebied bestaat vooral uit cultuurgronden afgewisseld met tuinpercelen behorende bij de woningen, een golfbaan en weilanden. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied globaal aangegeven.

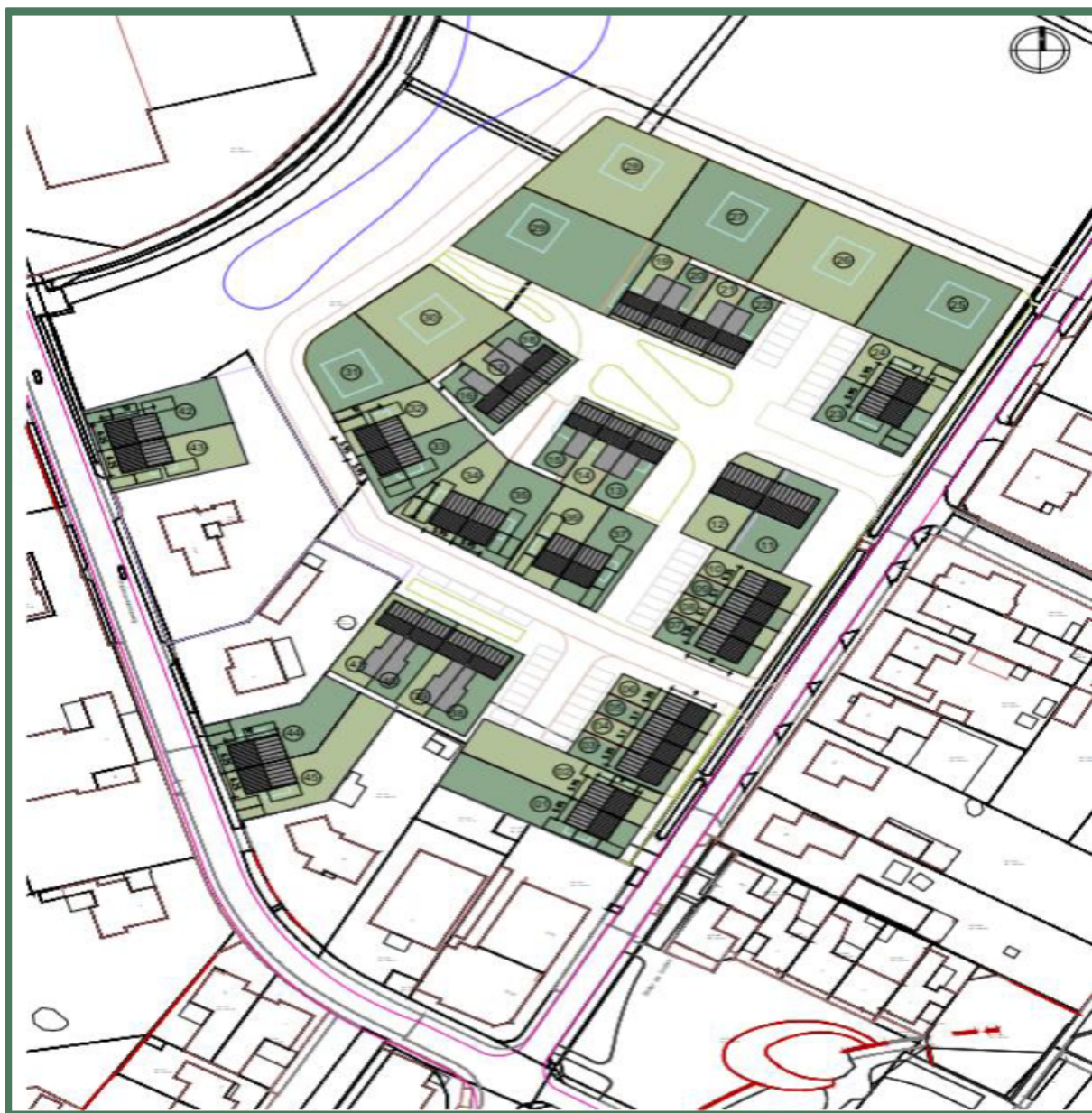
Afbeelding 2: Globaal omljnd plangebied in blauw. Bron: Google Earth.

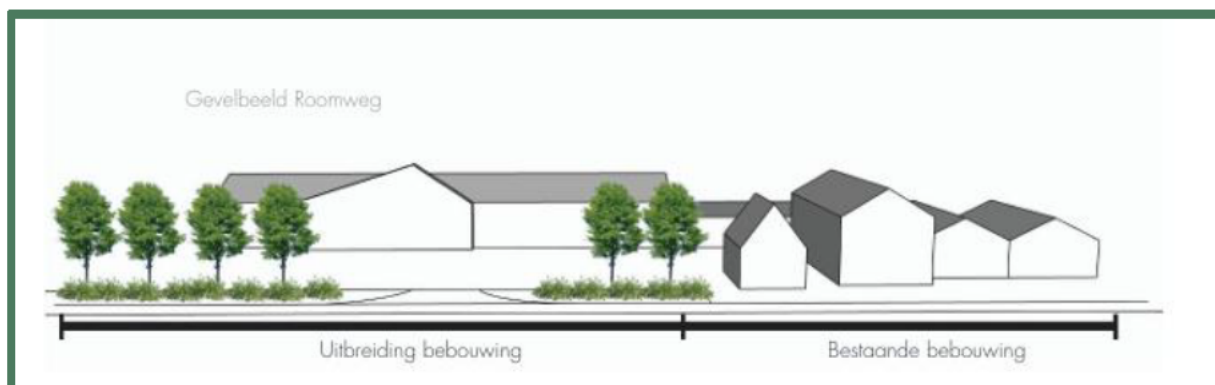
Afbeelding 3: Globaal omljnd plangebied in rood. Bron: Vermeer Architecten.

2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het initiatief bestaat uit het herontwikkelen van het plangebied Helenaveenseweg 6 te Grashoek. Het voornemen is om een woningbouwproject bestaande uit 45 woningen te realiseren. En uitbreiding van bouwbedrijf Verhaegh.

Afbeelding 4: Beoogde situatie. Bron: Vermeer Architecten.

Afbeelding 5: Beoogde situatie. Bron: Vermeer Architecten.

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de Omgevingswet. In het kader van deze wet is het noodzakelijk te weten welke flora- en faunasoorten potentieel voorkomen in het plangebied en of er met de voorgenen ingreep negatieve effecten te verwachten zijn op de kwaliteit van beschermde natuurgebieden in de omgeving.

De ecologische quickscan, ook wel quickscan flora en fauna genoemd, is de eerste stap van ecologisch onderzoek en geeft de mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep weer op beschermde planten, dieren en natuurgebieden. De ecologische waarden worden in kaart gebracht middels bureau- en veldonderzoek. De volgende vragen worden beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn potentieel aanwezig binnen het invloedsgebied van de beoogde ingreep?
- Wat zijn de effecten van de voorgenen plannen op deze aanwezige soorten?
- Wordt de Omgevingswet ten aanzien van het onderdeel ecologie overtreden?
- Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
- Is er een aanvullend onderzoek nodig naar soorten of functies?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenen plannen een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie aan te vragen bij de provincie Limburg?

Een ecologische quickscan is een momentopname en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit verkennend onderzoek geen nadere inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een nadere inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode(n) van het jaar.

3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft zich gericht op bekende ruimtelijke plannen, zowel lokaal, provinciaal, als nationaal. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht of zich in de nabijheid van het plangebied gebieden bevinden die beschermd zijn in het kader van de natuurwetgeving en is er een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), zie bijlage 1, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites, onder andere RAVON, Sovon, FLORON en Waarneming.nl. NDFF Verspreidingsatlas is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. De inhoud van de atlas wordt mede verzorgd door zes verenigingen en stichtingen: de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), FLORON, het Landelijk Informatiecentrum Kranswieren (LIK) en stichting ANEMOON, stichting RAVON en de Zoogdiervereniging. Voor de gebiedsgerichte bescherming is onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving, het betreft de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Limburg.

3.2 Veldonderzoek

Op donderdag 8 juli 2025 in de middag hebben ecologen [REDACTED] in het kader van het natuurwaardenonderzoek het veldonderzoek uitgevoerd aan het plangebied en de directe omgeving. De weersomstandigheden waren bewolkt met een westenwind met windkracht 2 en 0,1 mm neerslag. De gemiddelde temperatuur lag rond de 18 graden Celsius.

Tijdens het veldonderzoek werd de ecologische potentie van het invloedsgebied in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten onderzocht. In het plangebied en omgeving is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen, zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, holen, uitwerpselen, prooiresten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

De aanwezige habitats tijdens het veldbezoek en de waarnemingen uit de NDFF werden vergeleken met de habitatvereisten van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek

Het plangebied betreft een akkerland met in de westenhoek twee voormalige melkstallen behorend bij Helenaveenseweg 6 te Grashoek. Langs de zuidwestgrens loopt de Helenaveenseweg. De aanwezige woningen langs de Helenaveenseweg blijven behouden en tussen huisnummers 2 en 4 worden nieuwe woningen gebouwd. Hierbij verdwijnt vermoedelijk de moestuin behorend tot huisnummer 4. Met de huidige voorgenomen werkzaamheden zouden geen bomen worden gekapt. Langs de oostgrens loopt de Roomweg met eiken laanbeplanting en woonhuizen aan de overzijde. De noordoostenhoek grenst aan Verhaegh Bouwbedrijf en de woning op Roomweg 81. Langs de noordgrens staat een houtwal die het plangebied scheidt van Wijn & Golfdomein Kapèlleshof. In de noordwestenhoek scheidt een greppel het plangebied van landbouwmachine leverancier Evax Grashoek. Het plangebied wordt doorkruist door een greppel vanaf de Roomweg, welke in het midden van het plangebied een T-splitsing vormt richting enerzijds de voormalige melkstallen en anderzijds Verhaegh Bouwbedrijf. Naast deze T-splitsing staat een enkele eikenboom. Ook rondom alle grenzen van de akkers liggen greppels. De akkers bestaan uit een monocultuur van raaigras met ruigtevegetatie langs de greppels. De te slopen melkstallen zijn gebouwd in 1954 (oost) en 1972 (west) en bestaan uit stenen gevels afgewisseld met betonnen penanten met een houten dakconstructie waarvan de dakbedekking ten tijde van het veldbezoek reeds is verwijderd. Aan de kopgevels gaat de stenen gevelmuur over in metalen damwand met een metalen dakrandafwerking. Aan de zuidgevel van de oostelijke melkstal en aan de noordgevel van de westelijke melkstal is een stenen muur met golfplaten afdak gebouwd. In het zuiden van het plangebied staan overblijfselen vermoedelijk van een oud stalgebouw, bestaande uit slechts één bakstenen muur en een houten balkenconstructie aan weerszijden, zonder dak.

Foto 1: Overzicht noordoostelijk deel plangebied.

Foto 2: Overzicht midden plangebied vanaf Roomweg.

Foto 3: Zijaanzicht voormalige melkstal vanaf Roomweg.

Foto 4: Overzicht zuidgrens plangebied vanaf Roomweg.

Foto 5: Overzicht Roomweg.

Foto 6: Greppel vanaf midden plangebied naar Roomweg.

Foto 7: Eik in midden van plangebied.

Foto 8: Noordoostgrens plangebied.

Foto 9: Westzijde Verhaegh Bouwbedrijf.

Foto 10: Verharding Verhaegh Bouwbedrijf langs noordgrens.

Foto 11: Greppel langs verharding Verhaegh Bouwbedrijf.

Foto 12: Noordgrens plangebied

Foto 13: Evax Grashoek in noordwestenhoek plangebied.

Foto 14: Zuidgrens plangebied vanaf midden.

Foto 15: Oostgevel voormalige melkstal met ruigtevegetatie.

Foto 16: Aangebouwde schuur aan zuidgevel voormalige melkstal.

Foto 17: Overzicht plangebied vanaf zuid.

Foto 18: Noordgevel Helenaveenseweg.

Foto 19: Overzicht tuin Helenaveenseweg 6.

Foto 20: Zuidgevel westelijke voormalige melkstal.

Foto 21: Zuidgevel oostelijke voormalige melkstal met afdak.

Foto 22: Binnenkant westelijke voormalige melkstal.

Foto 23: Afdak aan noordgevel oostelijke melkstal.

Foto 24: Overblijfselen vermoedelijk van oude stallen.

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

In dit hoofdstuk worden de beschermde gebieden en soorten beschreven die zich (mogelijk) in de nabijheid van het plangebied bevinden. Er wordt aangegeven of de voorgenomen ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op deze beschermde gebieden en soorten en of er met de werkzaamheden beschermde houtopstanden verdwijnen.

4.1 Gebiedsbescherming

Door middel van bureaustudie is onderzocht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Daarbij is gebruikgemaakt van de gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en de provincie Limburg.

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op minimaal 2 kilometer afstand van noordwestelijk gelegen gronden behorend tot Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel'. Op ongeveer 6 kilometer afstand naar het oosten ligt Natura 2000-gebied 'Grote Peel' en zuidelijk op 12 kilometer Natura 2000-gebied 'Leudal'. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode pin aangegeven. Natura 2000-gebieden zijn in bruin aangegeven.

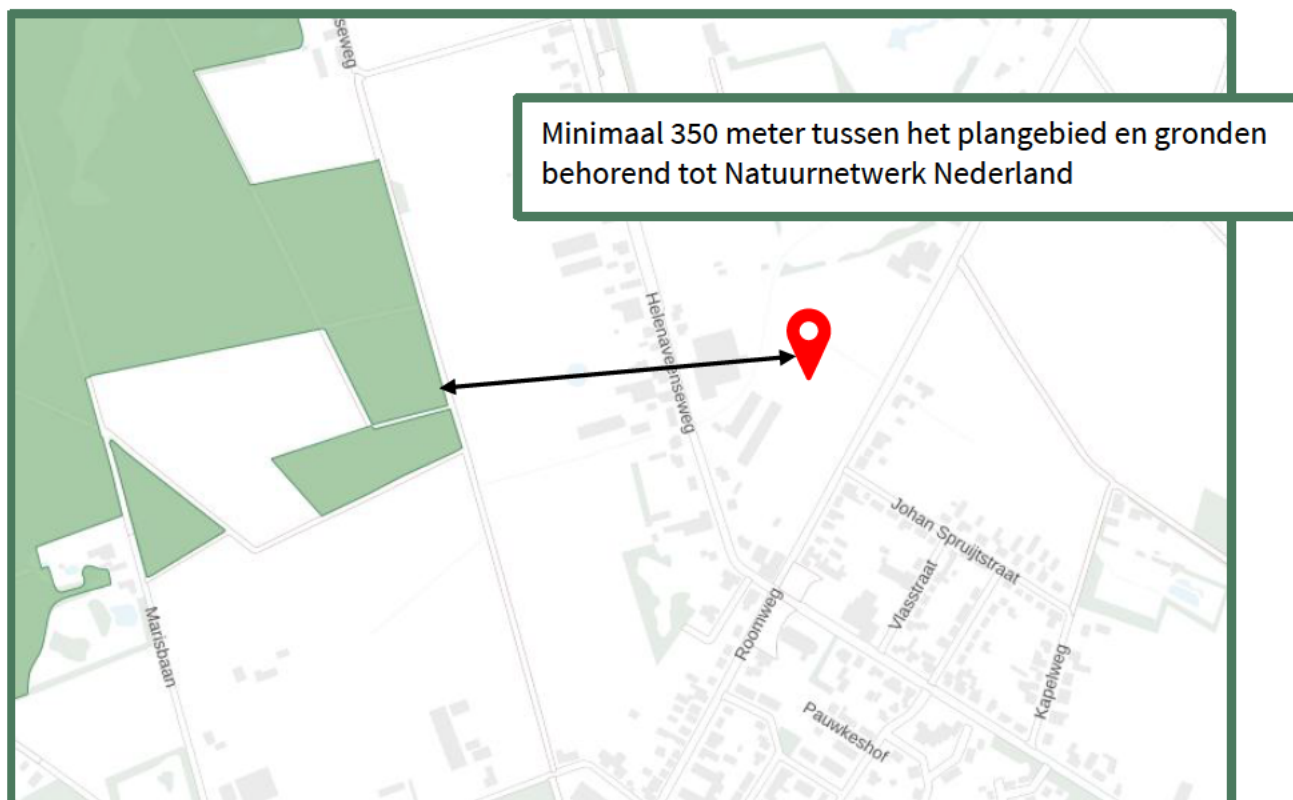
Afbeelding 6: Natura 2000-gebieden. De afstand tussen het plangebied en Natura 2000 is met een pijl aangegeven. Bron: Natura2000.eea.europa.eu.

Met de meest nabije Natura 2000-gebieden op minder dan 25 kilometer afstand valt een negatief effect van de geplande acties op Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten (Aanpak Stikstof). Door de korte afstand kan er mogelijk verspreiding van schadelijke stoffen via de lucht of het water naar Natura 2000-gebieden plaatsvinden. Een stikstofberekening om eventuele stikstofdepositie ten gevolge van de geplande

inrichtings-, sloop- en/of bouwwerkzaamheden op Natura 2000-gebieden aan te tonen of uit te sluiten is daarom noodzakelijk.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op minimaal 350 meter afstand van gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode pin aangegeven. De NNN-gebieden in groene kleur.

Afbeelding 7: Natuurnetwerk Nederland-gebieden. De afstand tussen het plangebied en NNN is met een pijl aangegeven. Bron: Atlasleefomgeving.

In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de 'wezenlijke kenmerken of waarden' aantasten. Het plangebied ligt niet in, of direct aangrenzend aan het NNN-gebied. De significante aantasting van en negatieve effecten door externe werking op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN zijn, gezien de omvang, de aard, het effectbereik en de locatie van het voornemen, op voorhand uit te sluiten.

4.1.3 Conclusie

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties. De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk geen negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Een AERIUS-berekening is nodig om externe effecten op Natura 2000-gebieden uit te sluiten.

4.2 Houtopstanden

Volgens artikel 11.111 van het Besluit activiteiten leefomgeving in de Omgevingswet is het verboden een houtopstand (bos, houtwallen, heester- en struikhagen, struwelen en bosplantsoenen) geheel of gedeeltelijk te vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij de Gedeputeerde Staten. Het betreft hier houtopstanden van tenminste 10 are of rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Verder geldt er ook een herplantplicht voor gekapte

houtopstanden. Indien de totale oppervlakte of het aantal bomen kleiner is dan deze 10 are of 20 bomen, dan gelden de rijksregels over het vellen en herplanten niet.

Er worden geen bomen gekapt. Een nadere toetsing houtopstanden is niet nodig.

4.3 Soortenbescherming

Bijlage 1, project Helenaveenseweg met nummer BE-1466 d.d. 2 juli 2025 geeft een overzicht van de waargenomen planten- en diersoorten in en in de omgeving van het plangebied volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF. De NDFF, Nationale Databank Flora en Fauna is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Bijlage 3 betreft een lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn. Deze soorten zijn beschermd onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit betreft soorten wiens voortplantings- en rustplaatsen beschermd dienen te worden en waarvoor Nederland tot het natuurlijke verspreidingsgebied behoort.

Bijlage 4 betreft een lijst aan soorten van nationaal belang welke verder niet in de Vogel- of Habitatrichtlijn zijn opgenomen maar waarvoor wel rijksregels gelden om ze te beschermen.

Per soortgroep wordt in onderstaande paragrafen beschreven welke soorten worden verwacht in het plangebied, welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten voorkomen in de omgeving, en welke effecten (mogelijk) aan de orde zijn.

4.3.1 Flora

De beschermde plantensoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Beschermde plantensoort	Habitat
Drijvende waterweegbree	Helder, voedselarm tot matig voedselrijk, zwak zuur water

Tabel 1: Waargenomen beschermde plantensoorten binnen een straal van twee kilometer.

Drijvende waterweegbree

Drijvende waterweegbree is een plant van helder, voedselarm tot matig voedselrijk (fosfaatarm), zwak zuur water. Ze komt voor in laaglandbeken, vennen, kanalen en poelen. Het is een vrij zeldzame soort met een uitgebreide verspreiding in de hoge delen van Nederland. Het bolwerk ligt in Noord-Brabant. Ze is de afgelopen decennia sterk achteruitgegaan en staat inmiddels op de Rode Lijst.

Afhankelijk van de omgeving kent de plant meerdere groeiwijzen. In diep (meren) of stromend water (beken) worden dichte matten met rozetten gevormd, met alleen ondergedoken lijnvormige bladeren. In ondiepe delen van vennen en plassen ontwikkelen zich vanuit deze rozetten bloeiende planten met kenmerkende drijfbladeren. Op periodiek droogvallende oevers ontwikkelen zich planten met gesteelde bladeren die vaak uitbundig bloeien.

Veldbezoek flora

Het veldbezoek vond plaats in de zomer, wanneer de meeste van de aanwezige planten zichtbaar zijn. Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Ze zijn er ook niet te verwachten door het voedselrijke karakter passend bij een agrarisch ingericht en gebruikt perceel. De akkers zijn ingezaaid met een monocultuur van raaigras. Het plangebied wordt intensief bemest en ligt op een kalkloze gooreerdgrond met lemig fijn zand. Beschermde soorten komen vooral voor op voedselarme, kalkhoudende en vochtdoorlaatbare grond. Enkele waargenomen flora langs de greppels zijn rietgras, grote brandnetel, gewone rolklaver, gewone berenklauw, kattenstaart, jakobskruid, paardenbloem, kompassla, hoge fijnstraal, melganzenvoet en haagwinde.

Deelconclusie flora

Het plangebied bestaat naast intensief bemeste akkers uit verharding en bebouwing en biedt vanwege de inrichting, het beheer en gebruik geen geschikt habitat voor beschermde plantensoorten.

4.3.2 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep strikt beschermde soorten. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: 'het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort'. Dit houdt in dat niet alleen verblijfplaatsen, maar ook belangrijke verbindingen hiertussen (vlieg- en foerageerroutes) beschermd zijn. Voor alle vleermuissoorten geldt geen vrijstelling of vergunningverlening indien het puur gaat om een ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

De checklist Vleermuisprotocol 2021 geeft voor gebouwen de volgende drie aandachtspunten: Zijn er potentieel aanwezige ruimtes voor winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen, zijn er sporen van aanwezigheid en is er sprake van een foerageergebied?

De vleermuissoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vleermuissoort	Verblijfplaatsen in
Gewone grootoorvleermuis	Soms bebouwing, soms bomen
Grijze grootoorvleermuis	Voorals bebouwing

Tabel 2: Waargenomen vleermuizen binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek vleermuizen

Het plangebied is beoordeeld op de geschiktheid als vleermuishabitat. Er zijn vleermuizen die in bomen hun verblijfplaatsen onderhouden en soorten die in gebouwen verblijven.

De in het plangebied staande bomen met geschikte stamdiameter zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op holtes, gaten of loshangende schors waarin vleermuizen mogelijk verblijfplaatsen kunnen hebben.

Hiervan zijn geen waarnemingen gedaan. Alle bomen in en rond het plangebied blijven behouden tijdens de voorgenomen werkzaamheden.

Foto 25: Geen holtes waargenomen in eikenboom temidden van plangebied.

Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen.

De dakbedekking van beide melkveestallen zijn reeds verwijderd, waardoor deze bebouwing geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen kan vormen. Ook de overblijfselen van het gebouw in het zuiden van het plangebied beschikt niet over dakbedekking of andere holtes waar vleermuizen gebruik van zouden kunnen maken. De woningen aan de Helenaveenseweg en Roomweg zouden in theorie geschikt kunnen zijn voor vleermuisverblijfplaatsen, maar deze zijn geen onderdeel van de ingreep en blijven behouden. Wel dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht met betrekking tot het voorkomen van lichtverstoring van omliggende woningen.

Mogelijk zal het plangebied gebruikt worden als foerageergebied. Het is echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen aangezien in de directe omgeving voldoende alternatieve akkerlanden beschikbaar blijven.

Vleermuizen oriënteren zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen of houtwallen, om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebieden.

Er zijn duidelijke lijnvormige elementen direct naast het plangebied aanwezig in de vorm van laanbeplanting en een houtwal, die duiden op de aanwezigheid van een vliegrouete, doch deze zijn geen onderdeel van de ingreep en zullen gehandhaafd blijven.

Vleermuizen worden snel verstoord door verlichting. Soms kunnen vleermuizen door verlichting een verblijfplaats, vliegrouete of foerageergebied niet meer gebruiken. De mate waarin het licht vleermuizen verstoord is afhankelijk van de hoeveelheid licht, de lichtkleur en de gevoeligheid van de soort voor licht. Omdat naburige woningen, akkers en vliegrouetes potentie biedt voor vleermuizen kan licht verstorend werken.

Deelconclusie vleermuizen

Indien lichtverstoring van omliggende woningen, akkers en vliegrouetes wordt voorkomen kunnen negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op vleermuizen worden uitgesloten. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. Er is dus geen omgevingsvergunning nodig voor deze soortgroep. Indien lichtverstoring op de omliggende woningen en groenelementen niet voorkomen kan worden is aanvullend onderzoek naar de functie van deze elementen voor vleermuizen noodzakelijk.

4.3.3 Marterachtigen

Marterachtigen hebben voor hun overleving drie zaken nodig: dekking, verbinding en rustplaatsen. Deze dieren zijn vooral 's nachts actief waardoor het fysiek aantreffen van individuen tijdens een veldbezoek zeer onwaarschijnlijk is. De marterachtigen die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Martersoort	Bescherming
Das	Beschermd

Tabel 3: Waargenomen marterachtigen binnen een straal van twee kilometer.

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld. Dassen foerageren in kort gras, omdat hier het voedsel het gemakkelijkst te vinden is.

Veldbezoek marterachtigen

Binnen het plangebied is weinig dekkende vegetatie aanwezig voor dassen en veel menselijke verstoring. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen waargenomen zoals wissels, uitwerpselen of een burcht die duiden op de aanwezigheid van dassen of andere marterachtigen.

De ruigte langs de greppels en ook de houtwal zouden dekking kunnen bieden voor foeragerende marterachtigen zoals de bunzing of wezel. In de directe omgeving blijft genoeg ruigtevegetatie beschikbaar waardoor geen sprake is van essentieel leefgebied voor marters binnen het plangebied. De houtwal blijft bovendien behouden. In de te slopen bebouwing zijn geen potentiële verblijfplaatsen aanwezig voor marters.

Deelconclusie marterachtigen

Het ontbreekt binnen het plangebied volledig aan sporen die duiden op de aanwezigheid van marterachtigen. In de te slopen bebouwing zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor marterachtigen aanwezig. In de directe omgeving blijft voldoende foerageergebied met ruigtevegetatie aanwezig, waardoor negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op marterachtigen uitgesloten kunnen worden. Nader onderzoek is niet aan de orde en er kan worden volstaan met de zorgplicht.

4.3.4 Overige grondgebonden zoogdieren

De overige grondgebonden zoogdieren omvatten alle verder in het wild levende zoogdieren, waaronder vooral knaagdieren, evenhoevigen en insecteneters. Sommige van deze soorten zijn beschermd, maar een aantal van deze soorten vallen in de provincie Limburg tot de vrijgestelde soorten. Voor soorten uit deze categorie betekent dat bij ruimtelijke ontwikkeling er geen omgevingsvergunning hoeft te worden gevraagd en dat rust- of verblijfplaatsen verwijderd mogen worden, wanneer geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In de onderstaande tabel zijn de overige grondgebonden zoogdieren te vinden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied.

Overige zoogdiersoort	Bescherming
Bever	Beschermd
Eekhoorn	Beschermd (mei-juni en december-februari)
Waterspitsmuis	Beschermd

Tabel 4: Waargenomen beschermde grondgebonden zoogdieren binnen een straal van twee kilometer.

Bever

In 1988 is men begonnen met het uitzetten van bevers in Nederland en het lijkt erop dat de bever langzamerhand een vaste plek in onze fauna heeft heroverd. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste.

Eekhoorn

Eekhoorns zijn te vinden in verschillende bosomgevingen, waaronder loof-, naald- en gemengd bos. Ze komen ook voor in tuinen, parken en houtwallen. Als er voldoende voedsel beschikbaar is, kunnen ze ook in bebouwde gebieden worden aangetroffen.

Hun voedsel bestaat hoofdzakelijk uit boomzaden, zoals eikels, noten en zaden uit kegels van naaldbomen. Ook eten ze als aanvulling daarop (afhankelijk van het jaargetijde) knoppen, bladeren, bessen, paddenstoelen, rupsen, vogeleieren en jonge vogels. Specifieke voedselbomen kunnen zijn: eiken-, beuken-, walnoot-, hazelnoten- en pijnbomen. Eekhoorns bouwen nesten in bomen. Naast één hoofdnest zijn ook vaak vijf tot zes bijnesten aanwezig.

Waterspitsmuis

De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snelstromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Hij komt voor bij beken, rivieren, sloten, plassen en daar waar grondwater opwelt. Ook wordt hij veelvuldig aangetroffen langs de binnenduinrand, natuurlijke duinmeren en kunstmatige infiltratiegebieden. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig is en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooi op te eten.

Veldbezoek overige grondgebonden zoogdieren

Binnen en rondom het plangebied zijn enkele bomen aanwezig die kunnen fungeren als voedselbomen voor eekhoorns. De vrijstaande eikenboom midden in het plangebied is geïnspecteerd op eekhoornnesten, deze zijn hier niet in waargenomen. Bovendien zijn er geen sporen in de vorm van bijvoorbeeld afgeknaagde dennenappels waargenomen.

Vanwege het zomerse bladerrijk van de bomen in de houtwal en de laanbeplanting kan de aanwezigheid van eekhoornnesten daar niet uitgesloten worden. Echter, deze blijven volledig behouden. Bovendien is de eekhoorn vrijgesteld in Limburg in de periode maart – april en juli – november. Een overtreding van de Omgevingswet kan daarom worden voorkomen door bepaalde werkzaamheden binnen deze periode uit te voeren.

Binnen een straal van 500 meter rondom het plangebied ontbreekt het volledig aan oppervlaktewater, waardoor het geen essentieel onderdeel vormt van het leefgebied van de bever en de waterspitsmuis. Tijdens het veldbezoek is gebleken dat het aannemelijk is dat er vrijgestelde soorten in het plangebied kunnen worden aangetroffen, zoals egel, mol, veldmuis en bepaalde spitsmuizen.

Foto 26: Holletje in de grond vermoedelijk van muizensoort.

Foto 27: Uitwerpselen op akker vermoedelijk van konijn of haas.

Deelconclusie overige grondgebonden zoogdieren

Het is uit te sluiten dat het plangebied essentieel onderdeel is van de habitat van overige grondgebonden zoogdieren. Alle bomen in en rond het plangebied blijven behouden.

4.3.5 Vogels

In de Omgevingswet worden alle broedende vogels strikt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn waardoor alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van deze wet. De Omgevingswet hanteert geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De zogenaamde 'Jaarrond beschermde nesten'. Als deze nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een vergunningsaanvraag noodzakelijk zijn. De bescherming van vogels in Limburg kan worden opgedeeld in 4 categorieën.

Categorie 1-3

De eerste 3 categorieën betreffen vogels die hun nesten jaarrond gebruiken, zeer plaatstrouw broeden of afhankelijk zijn van bebouwing. Voor deze vogelsoorten gelden de verbodsbepalingen van de Omgevingswet het gehele jaar.

De vogelsoorten uit deze categorieën met jaarrond beschermde nesten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Beschermingscategorie*	Nestplaats
Boerenzwaluw	2	In gebouwen
Boomvalk	3	In bomen
Bosuil	2	In boomholtes, nestkasten en gebouwen
Gierzwaluw	2	In gebouwen en nestkasten
Grote gele kwikstaart	2	Op de grond, in gebouwen en nestkasten

Havik	3	In bomen
Huismus	2	In gebouwen en nestkasten
Huiszwaluw	2	Tegen gebouwen
Kerkuil	1	In gebouwen en nestkasten
Oehoe	1	In bomen en op de grond
Ooievaar	2	In bomen, op gebouwen en nestpalen
Steenuil	1	In gebouwen, boomholtes en nestkasten
Torenvalk	3	In gebouwen, bomen en nestkasten
Wespendief	3	In bomen

Tabel 5: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnen een straal van twee kilometer.

*Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten.

*Categorie 2: Zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk van bebouwing.

*Categorie 3: Zeer plaatstrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar een specifiek nest.

Categorie 4

Categorie 4-soorten zijn vogels die jaarlijks terugkeren naar een specifiek nest, maar voldoende flexibel zijn om elders een nieuw nest te bouwen. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit van het leefgebied niet in het geding mag komen.

De vogelsoorten waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Blauwe reiger	In bomen
Buizerd	In bomen
Grutto	Op de grond
IJsvogel	In steile wanden
Kramsvogel	In bomen
Oeverzwaluw	In steile wanden
Sperwer	In bomen
Wulp	Op de grond
Zwarte specht	In boomholtes

Tabel 6: Waargenomen vogelsoorten waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven binnen een straal van twee kilometer.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is voor zijn voortplanting bijna uitsluitend gebonden aan menselijke bewoning en daarom komt hij in de zomer veelal in grotere dorpen en steden voor. Omdat ze moeilijk van de grond kunnen opstijgen hebben ze een sterke voorkeur voor hoge nestplaatsen met een ruime aan- en uitvliegroute, zo kunnen ze makkelijk in vlucht komen door zich eruit te laten vallen. Deze koloniebroeders gebruiken het liefst elk jaar hetzelfde nest.

Uilen

Steenuil en kerkuil schuwen de menselijke omgeving niet en broeden ook onder daken en op zolders van huizen, loodsen en schuren, maar waarbij de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de directe omgeving noodzakelijk is. Nest- en rustplaatsen van steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd. Soms maken ze gebruik van nestkasten die speciaal voor hen zijn opgehangen.

De ransuil is een uilensoort die in verschillende habitats voorkomt, waaronder bosgebieden, parken, open landschappen met verspreide bomen en agrarisch gebied met houtwallen en bosjes. Ze nestelen zich vaak in bomen, meestal in verlaten nesten van andere vogels zoals kraaien of eksters. Ze geven ook de voorkeur aan bomen met dichte takken of holen in oude bomen.

De oehoe is een grote uilensoort die een breed scala aan habitats bewoont, variërend van rotsachtige berggebieden tot bosrijke gebieden en zelfs open landschappen. Oehoes maken vaak gebruik van bestaande nesten van andere grote vogels, zoals arenden of roofvogels, maar ze kunnen ook hun eigen nesten bouwen op rotsrichels, in bomen of zelfs op de grond.

Huismus

Vanwege de beperkte actieradius (enkele honderden meters) van de huismus (Baijens et al. 2005) zijn drie essentiële onderdelen van het leefgebied van belang voor de huismus: nestlocatie, habitat met voedselaanbod en beschutting. Alle voorzieningen dienen dichtbij elkaar te liggen. Gewoonlijk binnen een straal van enkele honderden meters van de nestlocatie. Deze uitgesproken standvogels nestelen bij voorkeur onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en mussenkasten.

Ooievaar

Als carnivoor eet de ooievaar een breed scala aan dierlijke prooien, inclusief insecten, vissen, amfibieën, reptielen, kleine zoogdieren en kleine vogels. Hij pakt het meeste voedsel van de grond, tussen lage vegetatie en uit ondiep water. Het is een monogame broeder, maar vormt geen paar voor het leven. Het paar bouwt een nest bestaande uit grote takken, dat soms jaren wordt gebruikt.

Grote gele kwikstaart

In het voorjaar en 's zomers is de grote gele kwikstaart te vinden in de buurt van waterstroompjes, vooral in de bergen en heuvels. De vogel nestelt in holten in de buurt van water. 's Winters bevinden ze zich bij lageregelegen water en aan de kust.

Roofvogels

De habitat van roofvogels bestaat, afhankelijk van de soort, uit een bos of een grote (half)open vlakte waar de vogels kunnen jagen. Daarnaast hebben ze in hun leefgebied een geschikte boom nodig waarin een nest gebouwd kan worden.

Boerenzwaluw/Huiszwaluw

De boerenzwaluw staat op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels en de nestplaatsen ervan zijn jaarrond beschermd. Broedvogels keren jaarlijks terug naar dezelfde kolonie, al zijn vooral de vrouwtjes minder plaats trouw. Jonge vogels zoeken een geschikte nestplek in de omgeving van hun ouderlijk nest. Boerenzwaluwen zijn in Nederland van maart tot in oktober, incidentele waarnemingen daargelaten. De meerderheid der broedvogels arriveert in april of begin mei, soms echter later vanwege ongunstige trekomstandigheden. De Boerenzwaluw nestelt in het hele land in boerenland, met een voorkeur voor gemengde bedrijven. Het gros van de paren huist in koeien-, varkens- of paardenstallen.

De huiszwaluw is een kleine zangvogel die bekend staat om zijn gevorkte staart en zijn voorkeur om te nestelen onder de overhangende daken van gebouwen. Ze worden vaak aangetroffen in open landschappen, zoals agrarische gebieden en weilanden, in de buurt van waterlichamen zoals meren en rivieren.

Huiszwaluwen zijn sterk geassocieerd met menselijke nederzettingen en nestelen graag onder dak overstekken van gebouwen. Hun nestplaatsen moeten beschut zijn tegen regen en roofdieren en zich boven open ruimtes bevinden waar ze gemakkelijk kunnen jagen op insecten, hun belangrijkste voedselbron. Het behoud van geschikte nestlocaties en het minimaliseren van verstoringen zijn cruciaal voor het behoud van huiszwaluwpopulaties.

Overige Vogelrichtlijnsoorten

Overige Vogelrichtlijnsoorten zijn vogels wiens nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn. De Omgevingswet hanteert geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Veldbezoek vogels

Op de onderzoekslocatie zijn geen geschikte holtes voor gierzwaluwen aanwezig en er zijn geen hoogvliegende gierzwaluwen waargenomen tijdens het veldbezoek.

Tijdens het veldbezoek is er uitgekeken naar sporen van aanwezigheid van kerkuil en steenuil zoals braakballen, krijtsporen tegen muren of rui veren. Er zijn geen sporen van aanwezigheid van uilen aangetroffen.

Er zijn tijdens het veldbezoek geen huismussen gezien. Het pannendak van het woonhuis zou eventueel geschikt kunnen zijn voor nestelende huismussen. Hiervan zijn echter geen aanwijzingen gezien. De foerageermogelijkheden en eventuele nestmogelijkheden ter plekke voor de huismus zullen naar verwachting niet afnemen met het slopen van de bebouwing binnen het plangebied. De woonhuizen met tuinen en hagen zullen immers geschikt blijven voor de huismussen. Mogelijk verdwijnt wel de moestuin van Helenaveenseweg 4. Echter blijft er voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar in de directe omgeving.

Wegens het gebrek aan oppervlaktewater in de directe omgeving van het plangebied vormt het geen geschikt habitat voor grote gele kwikstaart.

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van roofvogels waargenomen in de bomen in en rond het plangebied, maar de aanwezigheid van dezen kan niet met zekerheid uitgesloten worden in verband met het zomerrijke bladerdek. Alle bomen in en rond het plangebied blijven echter behouden, waardoor eventuele nestmogelijkheden blijven bestaan. Verstoring van vogelnesten wordt voorkomen door werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie uitgevoerd te worden door een deskundig ecooloog.

Ook zijn er geen nesten waargenomen van ooievaar, boerenzwaluw en huiszwaluw. In theorie is het mogelijk dat het plangebied gebruikt wordt als foerageergebied door deze soorten. Het gaat hier echter niet om essentieel foerageergebied aangezien er voldoende geschikte alternatieven aanwezig blijven in de directe omgeving.

In het plangebied zijn mogelijkheden voor nestgelegenheid voor overige Vogelrichtlijnsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. Er is in het plangebied geschikt opgaand groen aanwezig waarin algemene Vogelrichtlijnsoorten broedgelegenheid vinden. De aanwezigheid van algemene broedende vogelsoorten zoals o.a. houtduif en merel is bijna nooit uit te sluiten omdat deze soorten in struiken en onder kleine afdakjes als een uitstekende dakrand kunnen broeden. Een negatief effect op deze soorten is echter betrekkelijk eenvoudig te voorkomen door buiten het broedseizoen te werken.

Deelconclusie vogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten waargenomen van beschermde vogelsoorten. Ook zijn er geen individuen of sporen waargenomen die wijzen op de aanwezigheid van beschermde vogelsoorten. Indien de moestuin wordt verwijderd blijft er voldoende geschikt alternatief foerageergebied beschikbaar in de directe omgeving. Eventuele nestgelegenheden in de bomen rondom het plangebied blijven bestaan. Verstoring van eventueel aanwezige nesten wordt voorkomen door buiten het broedseizoen te werken. Indien dit niet mogelijk is dient een broedvogelinspectie te worden uitgevoerd door een deskundig ecooloog. Negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde vogelsoorten kunnen dan worden uitgesloten. Er worden geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden. Een vergunningsaanvraag is niet noodzakelijk.

4.3.6 Amfibieën, vissen en reptielen

Amfibieën en vissen zijn gedurende een groot deel van hun leven afhankelijk van waterstructuren. Vooral tijdens het voortplantingsseizoen is het erg belangrijk om waterstructuren in plangebieden te onderzoeken op de aanwezigheid amfibieën die de waterstructuren als voortplantingslocatie gebruiken. Hierbij gaat het bij amfibieën om een waterstructuur van maximaal 1,5 meter diep. Nederlandse reptielen komen met name voor op hogere zandgronden, met name bij stuwwallen, kust- en rivierduingordels. Volgens de NDFF zijn de laatste vijf jaar geen soorten waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied.

Veldbezoek amfibieën, vissen en reptielen

. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. De Schaaberskoelerbeek ligt op 1,2 km afstand van het plangebied. Hierdoor is het voorkomen van vissen in het plangebied op voorhand uit te sluiten. Ook kunnen negatieve effecten op het voortplantingshabitat van amfibieën op voorhand worden uitgesloten. Geschikte biotopen voor beschermde reptielen ontbreken geheel. Volgens de gegevens uit de NDFF komen er geen vissen, amfibieën of reptielen voor in een straal van 2 kilometer rond het plangebied

Deelconclusie amfibieën, vissen en reptielen

De aanwezigheid van deze beschermde soorten is uit te sluiten. Nader onderzoek is niet aan de orde.

4.3.7 Ongewervelden

Libellen komen voor in diverse biotopen, variërend van zoetwatermilieus zoals vijvers, meren, en beken tot moerassen en zelfs brak water. Ze geven de voorkeur aan waterrijke gebieden omdat hun larven (nymfen) aquatisch leven. Als volwassen insecten zijn ze echter vaak te vinden in verschillende omgevingen, waaronder open graslanden, bossen, en tuinen.

Vlinders hebben ook diverse biotopen, afhankelijk van de soort. Sommige soorten vlinders geven de voorkeur aan open graslanden en bloemrijke weiden, terwijl andere zich thuis voelen in bosrijke gebieden. Vlinders kunnen ook worden aangetroffen in tuinen, langs bosranden, en zelfs in stedelijke gebieden.

De beschermde soorten ongewervelden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn waargenomen zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en habitat
Grote vos	Dagvlinder, vochtige open bossen, waardplant: iep, kers en wilgen

Tabel 7: Waargenomen beschermde ongewervelden binnen een straal van twee kilometer.

Grote vos

De grote vos komt voor in verschillende leefgebieden, waaronder bossen, parken, tuinen en andere gebieden met veel vegetatie. Volwassen grote vossen voeden zich voornamelijk met nectar uit bloemen. De rupsen voeden zich met verschillende soorten loofbomen, waaronder wilg, populier en fruitbomen. Volwassen grote vossen overwinteren vaak in holle bomen of schuilplaatsen om de koude maanden te overleven.

Veldbezoek ongewervelden

Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor grote vos. Ook zijn er geen waardplanten van deze soort waargenomen binnen het plangebied.

Deelconclusie ongewervelden

In het plangebied is geen geschikt leefgebied voor beschermde dagvlinders en libellen en deze zijn tijdens het veldbezoek ook niet waargenomen. Het voorkomen van beschermde dagvlinders en libellen kan uitgesloten worden. Ook voor overige soorten ongewervelden zoals beschermde kevers, kreeften of slakken vormt het plangebied geen geschikt habitat. Het plangebied biedt uitsluitend leefgebied voor algemene vlinder- en (zwervende) libellensoorten en overige algemene soorten ongewervelden.

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Omgevingswet mogelijk worden overtreden met de voorgenomen ingreep. Ook worden daarbij eventueel te nemen vervolgstappen aangegeven.

5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden

5.1.1 Natura 2000 – stikstofdepositieonderzoek

Zoals beschreven in hoofdstuk 4 kan op voorhand niet worden uitgesloten dat door stikstofdepositie in de aanleg- en gebruiksfase negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd. Voor de overige verstoringfactoren geldt dat hiervan geen negatieve effecten te verwachten zijn op omliggende Natura 2000-gebieden.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland – niet aan de orde

Het plangebied is niet gelegen in Natuurnetwerk Nederland. Negatieve gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden zijn redelijkerwijs uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van NNN is niet noodzakelijk.

5.1.3 Houtopstanden – niet aan de orde

Er worden geen bomen gekapt. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

Gebied	Afstand plangebied	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-aanvraag	Opmerkingen
Natura 2000	2 km	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Stikstofdepositieonderzoek
Natuurnetwerk Nederland	350 m	Nee	Nee	Nee	-
Houtopstanden	N.v.t.	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 8: Overzicht gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen.

5.2 Resultaten en advies beschermde soorten

5.2.1 Vleermuizen – zorgplicht; voorkom lichtverstoring

Omliggende bebouwing, akkers en vliegroutes bieden potentie voor vleermuizen. Negatieve effecten op deze soortgroep kunnen worden uitgesloten mits lichtverstoring van genoemde elementen wordt voorkomen.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren – zorgplicht

Het is mogelijk dat er individuen van vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied kunnen voorkomen. De zorgplicht is altijd van kracht.

5.2.3 Broedvogels – werken buiten broedseizoen

Mogelijke verstoring van eventueel aanwezige nesten in de bomen rondom het plangebied wordt voorkomen door buiten het broedseizoen te werken.

5.2.4 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat met de voorgenumen ingreep geen negatieve effecten worden verwacht: flora, reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onder zoek	Vergunning aanvraag	Opmerkingen
Flora		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Niet significant	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op omliggende woningen
	Foerageergebied	Ja	Niet significant	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op omliggende akkers en tuinen
	Vliegroutes	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op naastgelegen laanbeplanting en houtwal
Marterachtigen		Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht marterachtigen
Overige grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene grondgebonden zoogdieren
Broedvogels	Jaarrond beschermd	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren
	Algemeen	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Ongewervelden		Nee	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 9: Overzicht geschiktheid plangebied voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

5.3 Aanbevelingen

Bij onvoorziene omstandigheden zoals bijvoorbeeld indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden.

Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van algemene soorten als konijn, egel en diverse muizensoorten worden vergraven. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (zoals muizen en egels).
- Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.

Gelet op de zorgplicht dienen voorafgaand aan de werkzaamheden alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken. Dit geldt altijd en voor alle planten- en diersoorten.

Natuurinclusief bouwen

Diverse fauna soorten staan onder druk door steeds verder afnemende broed- en nestgelegenheid.

Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat.

Vogelbescherming Nederland heeft een checklist ontwikkeld, waarmee iedere bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken (www.checklistgroenbouwen.nl).

Daarnaast zijn er op de website www.bouwnatuurinclusief.nl veel tips om natuurinclusief te bouwen.

Voor de ontwikkeling van het plangebied Helenaveenseweg 6 raden wij de volgende natuurinclusieve maatregelen aan:

- Bij de aanleg van groenstructuren in het plangebied wordt bij voorkeur inheems (streekeigen) groen aangeplant. Groei en bloei van deze planten en de momenten waarop rupsen, bijen of vogels sterk van hun blad, nectar en stuifmeel afhankelijk zijn, zijn op elkaar afgestemd. Dit is een belangrijk verschil met uitheemse soorten, die vaak eerder en te vroeg uitlopen/bloeien. De voorkeur gaat uit naar en bes- en nootdragende struiken zoals sporkehout (vuilboom), Gelderse roos, wilde kardinaalsmuts, lijsterbes, hondsroos, sleedoorn of hazelaar. Deze zijn ten gunste van foerageerfuncties voor vogels, maar ook kleine knaagdieren, insecten en insecteneters zoals vleermuizen zullen hiervan profiteren. Huismussen zullen schuilgelegenheid vinden in stekelige struiken zoals bijv. (groenblijvende) hulst of meidoorn. Lindes trekken tijdens hun relatief lange bloeitijd grote aantallen insecten aan, en dus ook eerdergenoemde insecteneters.
- Veel vleermuissoorten zijn afhankelijk van bebouwing als nestgelegenheid, maar onze huizen en verdere bebouwing worden steeds dichter. Vleermuizen kunnen zelf geen nest bouwen, maar maken gebruik van al bestaande holtes, zoals spleten en spouwen. Ze verblijven op verschillende plekken, afhankelijk van de periode van het jaar en de functie (zoals winter- of kraamverblijfplaats). Door het plaatsen van inmetstelstenen worden vleermuizen enorm geholpen bij het bieden van een verblijfplaats. Naast het plaatsen van vleermuisvoorzieningen kunt u ook ruimtes in het gebouw vrijlaten voor vleermuizen. Denk hierbij aan open stootvoegen om de spouw toegankelijk te maken, ruimte achter de gevelbetimmering te laten of ruimte maken in (dubbele) daklijsten.

Websites

www.atlasleefomgeving.nl
www.floron.nl
www.iplo.nl
www.limburg.nl
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
www.natura2000.eea.europa.eu
www.natuurmonumenten.nl
www.NDFF.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vivarapro.nl
www.vogelbescherming.nl
www.waarneming.nl
www.wikipedia.nl

Andere bronnen

Checklist Vleermuisprotocol 2021
Limpens et al., 2014, 2017
Baijens et al., 2005
Netwerk Groene Bureaus
Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie van Economische Zaken

Bijlagen

Bijlage 1: Verspreidingsgegevens
Bijlage 2: Beleidskader
Bijlage 3: Beschermde soorten par. 3.2
Bijlage 4: Beschermde soorten par 3.3